

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ
ΜΕ ΕΙΚΑΣΤΙΚΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Δημιουργικές Συνεργασίες Δημοτικών Σχολείων με Εικαστικούς Καλλιτέχνες Σχολική Χρονιά 2019 - 2020

Τίτλος ενότητας: Μυθικά πλάσματα: Η ιστορία ενός... «τέρατος».

Θεματική Περιοχή: Ταυτότητα και Πολιτιστική Κληρονομιά

Βαθμίδα: 2 / **Τάξη:** Ε΄

Διάρκεια: 8 X 80λεπτα μαθήματα

Σκεπτικό

Μέσα από τις θεματικές περιοχές της Ταυτότητας και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, τα παιδιά του σχολείου μας τα οποία εκφράζουν έντονο ενδιαφέρον και αγάπη για την ελληνική μυθολογία/ λαϊκή παράδοση, αξιοποιούν προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες, αλλά και τα έργα της εικαστικού Δέσποινας Κάρου, για να δημιουργήσουν τα δικά τους ατομικά τρισδιάστατα έργα με την αναβίωση παραδοσιακών υλικών και τεχνικών, και τη σύνθεσή τους σε ομαδικά ανάγλυφα έργα που εγκαταστάθηκαν στο χώρο του σχολείου.

Η ενότητα πραγματεύεται την έννοια της διαφορετικότητας, τις προκαταλήψεις, τον εκφοβισμό και τις γενικεύσεις που αφορούν στη διαφορετικότητα. Τα παιδιά, γνωρίζοντας την προσωπική ιστορία κάποιων τεράτων, θα τα προσεγγίσουν με μια διαφορετική οπτική και θα ανασκευάσουν στερεότυπα και προκαταλήψεις όπως π.χ. «Τα τέρατα ήθελαν να κάνουν κακό στους ανθρώπους. Είναι άσχημα άρα είναι κακά». Δημιουργούν ατομικά έργα

Στόχοι ενότητας

Τα παιδιά να:

1.1.1. αναπαριστούν ιδέες (υποθέσεις, αφηγήσεις) που να αφορούν στον εαυτό τους σε σχέση με πλάσματα από τη μυθολογία.

1.5.1. συνδέουν κοινωνικούς προβληματισμούς (εκφοβισμός, προκατάληψη) με εικαστικές πρακτικές και δράσεις.

1.8.1. εκφράζουν στοιχεία που αφορούν στην κυπριακή, ευρωπαϊκή και παγκόσμια πολιτιστική κληρονομιά σε σχέση με τη μυθολογία.

2.1.1. εντοπίζουν στοιχεία όπως σημείο, γραμμή (ευθεία, καμπύλη, μονοκονδυλιά, κυματοειδής, περίγραμμα), σχήμα (γεωμετρικά σχήματα/οργανικά σχήματα), μοτίβο, όγκος, μορφή, επανάληψη, υφή και ανάγλυφη επιφάνεια, μέσα από τους δικούς τους εικαστικούς πειραματισμούς, σε έργα τέχνης/εικόνες.

3.1.1. εξερευνούν τις ιδιότητες του πηλού και του «κολοτζιού» όπως υγρό/στεγνό, τραχύ/λείο, απορροφητικό, εύπλαστο, πολύχρωμο/μονόχρωμο, σκληρό/μαλακό.

3.2.3. χρησιμοποιούν μεικτές τεχνικές (συνδυασμός αγγειοπλαστικής, ζωγραφικής με μαρκαδόρους και ακρυλικές μπογιές).

3.5.1. εξελίσσουν και να διαφοροποιούν το έργο τους μετατρέποντάς το από έργο δύο διαστάσεων σε έργο τριών διαστάσεων.

4.2.2. παρατηρούν έργα τέχνης και άλλα οπτικά ερεθίσματα ταυτιζόμενοι με μυθικά πρόσωπα και καταστάσεις.

4.2.3. κάνουν υποθέσεις για τα μυθικά πλάσματα και αφηγήσεις (π.χ. υποθέτουν ποιος μπορεί να απεικονίζεται, τι θα μπορούσε να συμβολίζει ένα αντικείμενο, τι θα μπορούσε να συμβεί αν μιλούσαν).

5.1.1. αναγνωρίζουν τον σκοπό και τη λειτουργία της εικαστικής δημιουργίας ως:

- εμπειρία που μπορεί να μοιραστεί με άλλους/ες δημιουργούς ή θεατές
- ενημέρωση ή/και επικοινωνία με τους/τις άλλους/ες
- κοινωνικός προβληματισμός

Πορεία Ενότητας

Μάθημα 1

Αφόρμηση: Γνωριμία με το έργο της εικαστικού

Η εικαστικός παρουσιάζει στα παιδιά αυθεντικά έργα της, τα οποία είναι ανάγλυφα, καθώς και πίνακες, βιβλία και φωτογραφικό υλικό (παρουσίαση) εμπνευσμένα από την ελληνική μυθολογία.

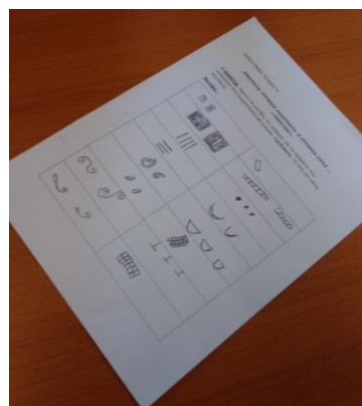
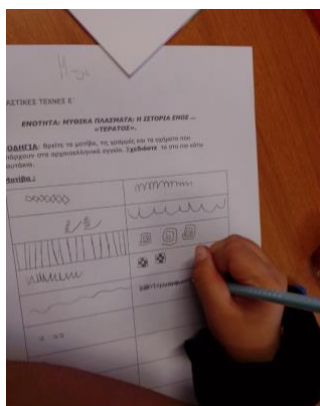
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: Έρευνα και παρατήρηση

Δίνονται στις ομάδες των παιδιών εικόνες αρχαίων ελληνικών αγγείων με απεικονίσεις μυθικών πλασμάτων. Τα παιδιά καλούνται να παρατηρήσουν σε δυάδες τις μορφές (ανθρωπόμορφες ή ζωόμορφες), το χρώμα τους (ερυθρόμορφα ή μελανόμορφα), και άλλα εικαστικά στοιχεία (μοτίβα, γραμμές, σχήματα, σημεία).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: Καταγραφή

Τα παιδιά σχεδιάζουν σε φύλλο εργασίας τα μοτίβα, τα σχήματα και τις γραμμές που εντοπίζουν στα αγγεία και τα σχολιάζουν στην ολομέλεια.

Μάθημα 2

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: Προβληματισμός

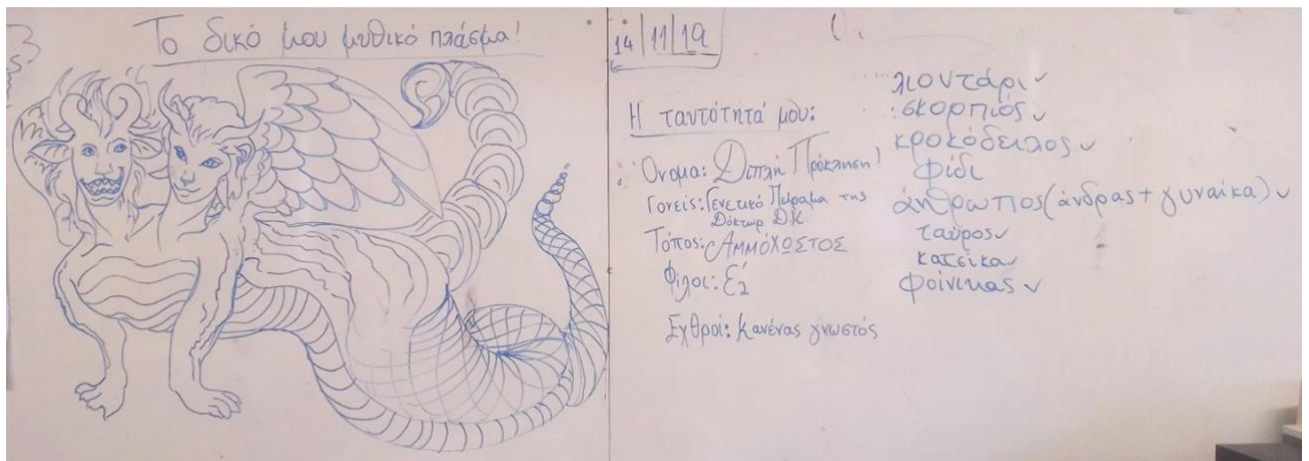
Ιδεοθύελλα και προβληματισμός σχετικά με τα μυθικά πλάσματα. Ακούγονται διάφορες απόψεις (θετικές ή αρνητικές) σχετικά με την αντίληψη και κατανόηση των μυθικών και ιστορικών τεράτων.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: Συμμετοχική Επίδειξη

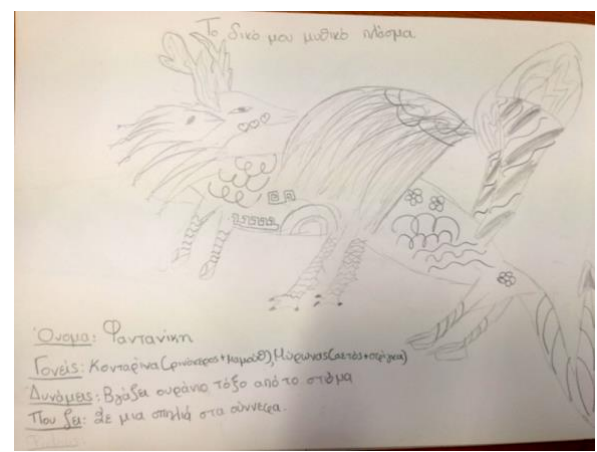
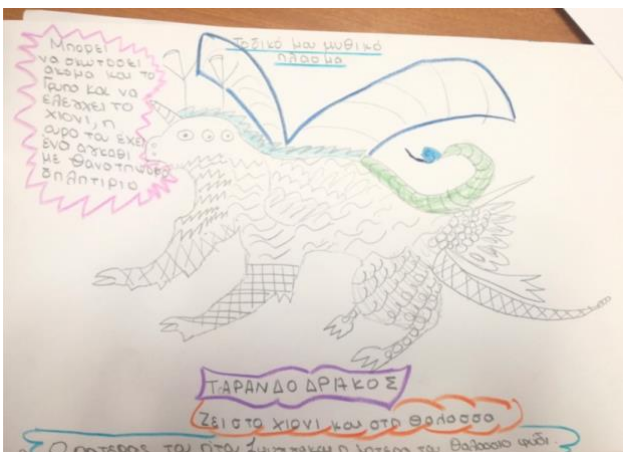
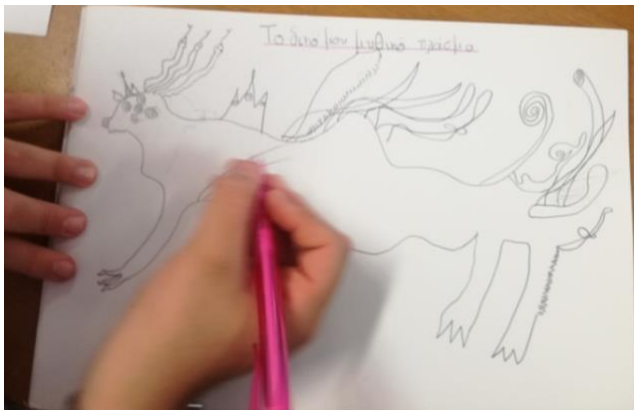
Η εικαστικός ζητά από τα παιδιά να πουν ποια στοιχεία από ζώα ή από τον άνθρωπο θα ήθελαν να έχει ένα μυθικό πλάσμα. Σχεδιάζει το πλάσμα στον πίνακα και στη συνέχεια δημιουργεί την ταυτότητά του με τη συμβολή των παιδιών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3: Δημιουργία

Τα παιδιά σχεδιάζουν στο εικαστικό ημερολόγιο το δικό τους φανταστικό μυθικό πλάσμα. Ακολούθως, το γεμίζουν με δικά τους μοτίβα ή μοτίβα τα οποία εντόπισαν στα αρχαιοελληνικά αγγεία το προηγούμενο μάθημα. Ολοκληρώνουν την ταυτότητα του πλάσματός τους.

Μάθημα 3

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: Προβληματισμός

Η εικαστικός δείχνει στα παιδιά ένα κολότζι (το κολότζι – κολοκύθι, οι κάτοικοι της Κύπρου το χρησιμοποιούσαν στα παλιά χρόνια ως μπουκάλι κυρίως για να αποθηκεύουν κρασί, αφού πρώτα το αποξηράναν). Τα παιδιά το αγγίζουν, το παρατηρούν. Προβληματίζονται για τον τρόπο αξιοποίησής του. Γίνεται συσχετισμός αρχαιοελληνικών αγγείων με τα κολότζια διακοσμημένα με εικόνες από την κυπριακή παράδοση/ιστορία.

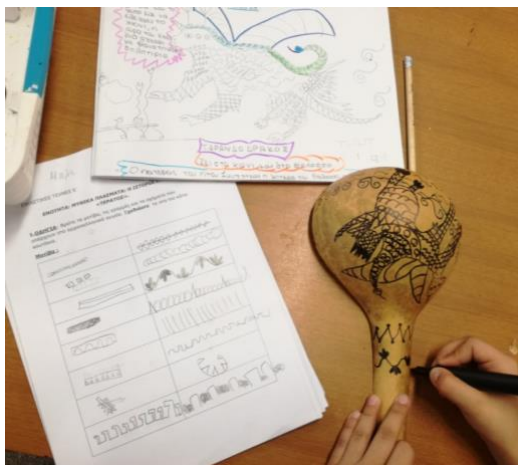

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: Δημιουργία

Συμμετοχική Επίδειξη: Η εικαστικός σχεδιάζει ένα μυθικό πλάσμα πάνω σε ένα κολότζι χρησιμοποιώντας μαρκαδόρους. Στολίζει το κολότζι με διάφορα μοτίβα και γραμμές με τη βοήθεια και τη συμμετοχή των παιδιών.

Δίνεται στα παιδιά από ένα μισό (μοιρασμένο) κολότζι, το οποίο μοιράστηκε στα δύο από την εικαστικό με ηλεκτρικό εργαλείο. Τα παιδιά καλούνται να σχεδιάσουν το πλάσμα τους πάνω στο δικό τους κολότζι και να φτιάξουν μοτίβα. Χρησιμοποιούν τα προηγούμενα τους σχέδια και καταγραφές.

Στη συνέχεια τα παιδιά χρωματίζουν το κολότζι με μαρκαδόρους.

Μάθημα 4

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1: Παρατήρηση και πειραματισμός

Η εικαστικός δίνει στα παιδιά λίγο πηλό και τα καλεί να τον πλάσουν με τα χέρια και να τον παρατηρήσουν (μαλακό/σκληρό, γυαλιστερό, εύπλαστο, υγρό υλικό).

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2: Δημιουργία

Τα παιδιά προβληματίζονται πως θα μπορούσαν να δώσουν όγκο στο πλάσμα τους. Ένα τρόπος είναι να δημιουργήσουν γλυπτά με πηλό. Δημιουργούν μοτίβα και διάφορες υφές με τη χρήση των εργαλείων αγγειοπλαστικής.

Αφού στεγνώσουν τα γλυπτά, τα βάφουν χρησιμοποιώντας ακρυλικές μπογιές. Επιλέγουν συμπληρωματικά χρώματα για να δημιουργήσουν αντιθέσεις και το μαύρο χρώμα για τον σχηματισμό γραμμών και σχημάτων. Τέλος, απλώνουν ξυλόκολλα πάνω στο χρώμα.

Στοχασμός

Τα παιδιά παρατηρούν τα έργα τους και συζητούν τις εμπειρίες τους με την εικαστικό. Προτείνουν δικές τους ιδέες για τρόπους έκθεσης των έργων τους και προώθησή τους στους υπόλοιπους μαθητές και κοινότητα. Αποφασίζουν να συνθέσουν τα κομμάτια πάνω σε ένα κομμάτι ξύλο και τα πήλινα πλάσματά τους πάνω σε ένα δεύτερο κομμάτι ξύλο. Η εικαστικός θέτει το ερώτημα αν η τελική τους επιφάνεια, με το κόλλημα των έργων τους, θα είναι επίπεδη ή ανάγλυφη. Αφού καταλήξουν ότι θα είναι ανάγλυφη, τα προβληματίζει αν μπορεί και η επιφάνεια του ξύλου να γίνει ανάγλυφη. Δείχνει στα παιδιά ένα τρόπο για να επιτευχθεί αυτό, αναμειγνύοντας ξυλόκολλα και χαρτοπολτό και τοποθετώντας το μείγμα πάνω στο ξύλο. Στο τέλος αποφασίζουν μαζί για το χρώμα του φόντου των τελικών συνθέσεων. Το χρώμα επιτυγχάνεται με το πέρασμα του χαρτοπολτού με σκουρόχρωμο βερνίκι.

Τα έργα εγκαταστάθηκαν μόνιμα στον εσωτερικό χώρο του σχολείου, έξω από την αίθουσα των μαθητών που εργάστηκαν.

Σχολείο: Δημοτικό Σχολείο Παραλιμνίου Γ΄

Σχεδιασμός/Εφαρμογή Μαθήματος: Παναγιώτα Πασχάλη

Εικαστικός: Δέσποινα Κάρου

Υποστήριξη: Νικολέτα Αυγουστή, Σύμβουλος Τέχνης

Εποπτεία: Τερέζα Λαμπριανού, Νίκος Παπανικολάου, ΕΔΕ Τέχνης

Σχολική Χρονιά: 2019 - 2020